

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби
статистики

08.09.2020 № 269

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ З ОРГАНІЗАЦІЇ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"РІВЕНЬ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКІВ
ЗА СТАТТЮ, ВІКОМ, ОСВІТОЮ ТА
ПРОФЕСІЙНИМИ ГРУПАМИ"**

Київ – 2020

Державна служба статистики України

Відповідальний за підготовку – директор департаменту соціальної статистики Сеник І. В.

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження "Рівень заробітної плати працівників за статтю, віком, освітою та професійними групами" (далі – Методологічні положення) містять опис основних методів і правил проведення цього державного статистичного спостереження, а також порядку поширення його результатів.

Методологічні положення підготували працівники відділу статистики оплати праці та соціально-трудових відносин департаменту соціальної статистики Державної служби статистики України.

Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, а також можуть бути корисні для інших зацікавлених користувачів статистичної інформації.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (протокол від 26.06.2020 № КПУМ/11-20).

Державна служба статистики України

- адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601, Україна
- телефон (044) 287-24-22
- факс (044) 235-37-39
- електронна адреса: office@ukrstat.gov.ua
- вебсайт: www.ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Вступ.....	5
II. Загальні поняття та показники державного статистичного спостереження.....	6
III. Об'єкт та одиниця державного статистичного спостереження.....	7
IV. Джерела та методи отримання даних державного статистичного спостереження.....	8
V. Сукупність одиниць державного статистичного спостереження, що безпосередньо досліджується.....	8
1. Формування та актуалізація сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження.....	8
2. Визначення обсягу вибірки.....	9
3. Відбір одиниць для обстеження.....	11
4. Відбір працівників для обстеження.....	12
VI. Методи обробки та аналізу даних державного статистичного спостереження	13
VII. Методи уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних державного статистичного спостереження	15
VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження.....	16
IX. Перегляд даних державного статистичного спостереження.....	17
Додаток. Охоплення державним статистичним спостереженням "Рівень заробітної плати працівників за статтю, віком, освітою та професійними групами" показників, передбачених Регламентом Комісії ЄС № 1738/2005.....	18
Список використаних джерел.....	21

Скорочення та умовні позначення

- ДСС – державне статистичне спостереження
КВЕД – Класифікація видів економічної діяльності
КІСЕ – Класифікація інституційних секторів економіки
КОАТУУ – Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального
устрою України
КП – Класифікатор професій
РСО – Реєстр статистичних одиниць
СРП – Статистичний реєстр підприємств
T – рік, у якому формується сукупність одиниць державного
статистичного спостереження

I. Вступ

1. Метою проведення ДСС "Рівень заробітної плати працівників за статтю, віком, освітою та професійними групами" є формування інформації про кількість, розмір та структуру заробітної плати працівників підприємств, установ та організацій (далі – підприємства) за характеристиками для інформаційного забезпечення аналізу кваліфікаційної структури працівників та факторів, що впливають на рівень, диференціацію і динаміку заробітної плати.

Цільовими користувачами даних ДСС є органи державної влади, органи місцевого самоврядування, професійні спілки, міжнародні, наукові та громадські організації.

2. Ці Методологічні положення ураховують рекомендації, викладені у Регламенті Ради ЄС від 09.03.1999 № 530/1999 "Про структурну статистику заробітків та витрат на робочу силу" [23], Регламенті Комісії ЄС від 08.09.2000 № 1916/2000 "Про імплементацію Регламенту Ради ЄС № 530/1999 у частині визначення та передачі інформації про структуру заробітків" [24] та Регламенті Комісії ЄС від 21.10.2005 № 1738/2005 "Про внесення змін до Регламенту Комісії ЄС № 1916/2000 щодо визначення та передачі інформації про структуру заробітків" [25].

У додатку до цих Методологічних положень наведено інформацію щодо відповідності показників ДСС переліку показників Регламенту Комісії ЄС № 1738/2005.

3. ДСС проводиться відповідно до статті 9 Закону України "Про державну статистику" та відповідає зобов'язанням України щодо імплементації статті 356 Глави 5 "Статистика" розділу V Угоди про асоціацію з ЄС у частині питань щодо надання вчасних та надійних даних, які можна порівняти на міжнародному рівні.

4. ДСС проводиться з періодичністю один раз на чотири роки.

5. Для цілей Методологічних положень терміни вживаються у значеннях, наведених в статті 1 Закону України "Про державну статистику" [1], статтях 1 та 2 Закону України "Про оплату праці" [6], статтях 1, 2, 3 Закону України "Про колективні договори і угоди" [5], пунктах 1, 2, 5, 6, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 19, 20 глосарія до плану статистичного спостереження [8], розділах I та II Положення про Реєстр статистичних одиниць та формування основ вибірки сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств [20], розділі 3 Класифікатора професій [18], публікації "Вибіркове спостереження: Термінологічний словник" [7].

II. Загальні поняття та показники державного статистичного спостереження

1. Стан ринку праці та процеси у сфері зайнятості населення належать до соціально-економічних параметрів, що визначальним чином впливають на суспільний розвиток і конкурентоспроможність національної економіки.

2. Для відстеження стану ринку праці в рамках ДСС формуються такі показники та їх розрізи:

кількість підприємств у залежності від стану дії колективного договору (діє чи не діє), форми оплати праці (почасова чи відрядна) та ситуації із застосуванням тарифної сітки (застосовується чи не застосовується);

кількість штатних працівників у залежності від стану дії колективного договору, форми оплати праці та ситуації із застосуванням тарифної сітки;

рівень заробітної плати штатних працівників у залежності від стану дії колективного договору, форми оплати праці та ситуації із застосуванням тарифної сітки;

кількість штатних працівників за статтю та віковими групами, стажем роботи, рівнями освіти, формами оплати праці, умовами робочого часу (повний чи неповний робочий день), типами трудового договору (безстроковий чи на визначений строк), розмірами підприємств, видами економічної діяльності за КВЕД, регіонами за КОАТУУ та професійними групами за КП;

кількість штатних працівників за розмірами заробітної плати та статтю;

фонд оплаченого часу штатних працівників та окремі його складові за статтю, віковими групами, стажем роботи, рівнями освіти, формами оплати праці, умовами робочого часу, типами трудового договору, розмірами підприємств, видами економічної діяльності, регіонами та професійними групами;

середньомісячна заробітна плата штатних працівників за статтю та віковими групами, стажем роботи, рівнями освіти, формами оплати праці, умовами робочого часу, типами трудового договору, розмірами підприємств, видами економічної діяльності, регіонами та професійними групами;

заробітна плата штатних працівників у розрахунку на одну оплачену годину за статтю та віковими групами, стажем роботи, рівнями освіти, формами оплати праці, умовами робочого часу, типами трудового договору, розмірами підприємств, видами економічної діяльності, регіонами та професійними групами;

середньомісячна заробітна плата штатних працівників та окремі її складові за статтю, віковими групами, стажем роботи, рівнями освіти, формами оплати праці, умовами робочого часу, типами трудового договору, розмірами підприємств, видами економічної діяльності, регіонами та професійними групами;

рівень середньої заробітної плати штатних працівників за децильними (10%-ми) групами та видами економічної діяльності, регіонами, розмірами підприємств, професійними групами.

3. У ДСС використовуються такі вікові групи:

- до 25 років;
- 25–34 роки;
- 35–44 роки;
- 45–54 роки;
- 55–59 років;
- 60–64 роки;
- 65 і більше років.

4. За стажем роботи виділено такі групи:

- до 2 років;
- 2–4 роки;
- 5–9 років;
- 10–14 років;
- 15–19 років;
- 20 і більше років.

5. Розподіл показників за рівнями освіти здійснюється відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти, прийнятої на 36-й сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО у листопаді 2011 року [17].

6. У ДСС використовуються такі розміри підприємств за кількістю найманих працівників:

- до 10 осіб;
- 10–49 осіб;
- 50–99 осіб;
- 100–499 осіб;
- 500–999 осіб;
- 1000–4999 осіб;
- більше 5000 осіб.

III. Об'єкт та одиниця державного статистичного спостереження

1. Об'єктом (цільовою сукупністю) ДСС є підприємства всіх видів економічної діяльності, що відносяться до секцій А–S та розташовані на економічній території країни.

Рівень та структура заробітної плати працівників є явищем, яке досліджується у цьому спостереженні.

2. ДСС проводиться шляхом обстеження безпосередньо одиниць ДСС з використанням методу несуцільного вивчення сукупностей – вибіркового методу.

3. Одиницею ДСС є місцева одиниця, оскільки інформація про структуру заробітної плати найманих працівників є затребуваною на рівні регіонів, а також фізична особа (працівник місцевої одиниці).

IV. Джерела та методи отримання даних державного статистичного спостереження

1. Джерелами даних ДСС є:

дані, отримані від респондентів за формою ДСС № 7-ПВ (один раз на чотири роки) "Звіт про заробітну плату за професіями окремих працівників" (далі – форма № 7-ПВ), по окремих працівниках щодо статі, віку, громадянства, стажу роботи, освіти, форми оплати праці, умов робочого часу, типу трудового договору, професії, оплаченого і відпрацьованого робочого часу та нарахованої заробітної плати, які отримуються один раз на чотири роки наприкінці березня року, наступного за звітним, в паперовому або електронному форматі (зокрема як електронна звітність через сервіс на вебсайті Держстату "Кабінет респондента");

статистична інформація за результатами ДСС "Обстеження підприємств із питань статистики праці" щодо кількості та середньомісячної заробітної плати працівників за III квартал року T для формування обсягу вибірки.

2. У тих випадках, коли бюджетні установи такі як дошкільні, загальноосвітні, професійно-технічні навчальні заклади, лікарні, заклади й установи культури не ведуть облік показників форми № 7-ПВ, органи державної статистики отримують від районних (міських) управлінь та відділів освіти, охорони здоров'я, культури зведені звіти щодо зазначених бюджетних установ.

Ураховуючи різноманітність діяльності таких бюджетних установ, звітність отримується окремо за кожним видом економічної діяльності (на рівні класу за КВЕД).

За таким самим принципом органи державної статистики отримують від сільських та селищних рад, а також територіальних громад звіти за бюджетні установи, які утримуються за рахунок їхніх коштів, зокрема за заклади шкільної та позашкільної освіти, охорони здоров'я, культури.

V. Сукупність одиниць державного статистичного спостереження, що безпосередньо досліджується

1. Формування та актуалізація сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження

1. У грудні року T на державному рівні формуються: генеральна сукупність одиниць ДСС, сукупність одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, та перелік респондентів ДСС.

2. Генеральна сукупність одиниць ДСС формується на основі РСО (у частині СРП) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року T і відповідають таким критеріям:

тип статистичної одиниці: місцева одиниця;

інституційний сектор економіки за КІСЕ підприємства, частиною якого є місцева одиниця: S.11 Нефінансові корпорації, S.12 Фінансові корпорації, S.13 Сектор загального державного управління, S.15 Некомерційні організації, що обслуговують домашні господарства;

основний вид економічної діяльності за КВЕД: секції А–S;

кількість найманих працівників 10 і більше осіб.

3. Формування сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, проводиться на основі комбінованого підходу, за яким одиниці із розміром за показником середньої кількості найманих працівників від 250 осіб і більше обстежуються на суцільній основі, від 10 до 249 осіб включно – із використанням вибіркового методу, визначеного у підрозділах 2 і 3 розділу V цих Методологічних положень.

4. На підставі сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись на суцільній та вибірковій основі, формується перелік респондентів, до якого включаються юридичні особи та відокремлені підрозділи юридичних осіб, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупності одиниць ДСС.

5. Актуалізація сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, і переліку респондентів ДСС не здійснюється.

2. Визначення обсягу вибірки

1. Вибіркова сукупність формується з використанням процедури стратифікованого відбору з одиниць із розміром за показником середньої кількості найманих працівників від 10 до 249 осіб.

Стратифікація сукупності проводиться за такими ознаками:

розмір одиниці за кількістю найманих працівників (усього виділено 4 групи: 10–19 працівників, 20–49 працівників, 50–99 працівників, 100–249 працівників);

основний вид економічної діяльності за КВЕД: секції, за винятком секцій Т "Діяльність домашніх господарств" і U "Діяльність екстериторіальних організацій і органів" (усього виділено 14 груп);

територіальна належність за місцем здійснення діяльності відповідно до адміністративно-територіального устрою України (усього 27 регіонів).

2. По кожній страті формується вибірка сукупність одиниць з використанням процедури систематичного відбору. Винятком є страти, що містять десять або менше одиниць, та страта, до якої виокремлено всі "нетипові" одиниці. Ці страти обстежуються на суцільній основі.

"Нетиповими" одиницями вважаються одиниці, для яких значення показника середньомісячна заробітна плата одного працівника, отримане за результатами державного статистичного спостереження "Обстеження підприємств із питань статистики праці" за III квартал року T , суттєво відрізняється від середнього значення по генеральній сукупності.

3. Спочатку визначається теоретичний обсяг вибірки n' з використанням процедур, викладених у пунктах 3.2.1 та 3.2.2 Методики формування вибірки для проведення поточних обстежень підприємств із питань статистики праці [14].

4. Теоретичний обсяг вибірки n' розподіляється за регіонами та видами економічної діяльності в межах груп за розміром одиниць з урахуванням кількості одиниць і дисперсії показника щодо заробітної плати, зазначеного у пункті 2, у кожній групі за формулою Неймана:

$$n'_i = n' \cdot \frac{N_i \cdot \sigma_i}{\sum_i N_i \cdot \sigma_i}, \quad (1)$$

де N_i – загальна кількість одиниць у i -му регіоні (виді економічної діяльності);
 σ_i – середньоквадратичне відхилення величини середньої заробітної плати працівників за одиницями i -го регіону (виду економічної діяльності).

5. Обсяг вибірки n' розподіляється за стратами з використанням процедури ітераційної пропорційної апроксимації, яку детально описано в пункті 3.2.4 Методики формування вибірки для проведення поточних обстежень підприємств із питань статистики праці [14].

6. Для отримання загальної кількості одиниць, яку необхідно відібрати за кожною стратою $n_{i,j}^{(res)}$, кількість одиниць, визначену на основі використання ітераційної апроксимації $n_{i,j}^{(iter)}$, необхідно скоригувати з урахуванням очікуваного рівня участі в обстеженні відібраних одиниць.

Очікуваний рівень участі зазначених одиниць в обстеженні обчислюється як відношення очікуваної кількості одиниць, що будуть обстежені, до кількості відібраних одиниць:

$$R_c = \frac{\text{кількість обстежених одиниць із кількістю працівників 10–249 осіб}}{\text{кількість відібраних одиниць із кількістю працівників 10–249 осіб}}, \quad (2)$$

Величина R_c може розраховуватися за основними групами одиниць спостереження, що визначаються під час стратифікації генеральної сукупності.

На основі досвіду державного статистичного спостереження "Обстеження підприємств із питань статистики праці" очікуваний рівень участі встановлено

на рівні 0,9 (90%) для всіх груп одиниць. Таким чином, загальна кількість одиниць для відбору за кожною стратою розраховується за формулою:

$$n_{i,j}^{(res)} = \frac{n_{i,j}^{(iter)}}{R_c} = \frac{n_{i,j}^{(iter)}}{0,9}, \quad (3)$$

3. Відбір одиниць для обстеження

1. Для реалізації процедур відбору одиниць із розміром за показником середньої кількості найманих працівників 10–249 осіб за стратами їх перелік, який складає основу вибірки в кожній страті, упорядковується за зменшенням зазначеного показника і нумерується. Це забезпечує неявну стратифікацію генеральної сукупності за розміром і підвищує якість результатів обстеження.

Відбір здійснюється із застосуванням процедури систематичного відбору, яка складається з трьох основних етапів: розрахунок кроку відбору, розрахунок номера першої одиниці, відбір одиниць для обстеження.

2. Крок відбору $h_{i,j}$ розраховується за формулою:

$$h_{i,j} = \frac{N_{i,j}}{n_{i,j}}, \quad (4)$$

де $N_{i,j}$ – кількість одиниць у генеральній сукупності у страті;

$n_{i,j}$ – кількість одиниць, яку необхідно відібрати у страті.

Розраховане значення кроку відбору для здійснення розрахунків заокруглюється за правилами математики до трьох цифр після коми.

3. Номер першої одиниці $h_{i,j}^{(1)}$, що включається до вибіркової сукупності, визначається шляхом множення кроку відбору $h_{i,j}$ на спеціально згенероване, рівномірно розподілене від 0 до 1 випадкове число $\pi_{i,j}$:

$$h_{i,j}^{(1)} = h_{i,j} \cdot \pi_{i,j}, \quad (5)$$

4. Подальший відбір одиниць здійснюється шляхом систематичного додавання кроку відбору до попередньо розрахованого значення за формулою:

$$h_{i,j}^{(n_{i,j})} = h_{i,j}^{(n_{i,j}-1)} + h_{i,j}. \quad (6)$$

Для визначення номерів одиниць, що включаються до вибірки, береться тільки ціла частина розрахованих значень незалежно від дробової частини.

5. Таким чином, імовірність відбору одиниць $p_{i,j}$ розраховується за формулою:

$$p_{i,j} = \frac{n_{i,j}}{N_{i,j}} = \frac{1}{h_{i,j}}. \quad (7)$$

4. Відбір працівників для обстеження

1. Одиницею спостереження ДСС, крім місцевої одиниці, є також фізична особа (працівник місцевої одиниці).

Другим етапом відбору є відбір працівників місцевих одиниць, які увійшли до сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись.

2. Кількість працівників місцевої одиниці, необхідна для включення до вибіркової сукупності, залежить від розміру цієї одиниці за показником облікової кількості працівників на дату, визначену у формі № 7-ПВ (табл. 1). При цьому, якщо розмір місцевої одиниці становить менше 10 осіб, вона не обстежується.

Таблиця 1

Розмір місцевої одиниці за кількістю працівників, осіб	Кількість працівників, які підлягають обстеженню, осіб
10–19	4
20–49	8
50–99	12
100–249	16
250–499	20
500–999	24
1000–4999	32
5000 +	40

3. До облікової кількості не входять працівники, прийняті на роботу до місцевої одиниці в кінці звітного місяця, визначеного у формі № 7-ПВ, а також ті, які не мали нарахувань із фонду оплати праці за цей місяць, зокрема, були відсутні через:

тимчасову непрацездатність;

відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею віку, передбаченого чинним законодавством, уключаючи тих, які усиновили новонароджену дитину безпосередньо з пологового будинку;

відпустку без збереження заробітної плати (незалежно від причини відпустки);

тимчасове переведення на роботу на інше підприємство;

інші причини (здійснили прогули, перебували під слідством до рішення суду тощо).

4. Основою відбору працівників у вибіркочу сукупність є список працівників, які входять до облікової кількості працівників на дату, визначену у формі № 7-ПВ. Порядковий номер у списку першого працівника, який уключається у вибіркочу сукупність, є випадковим числом. Визначення наступних порядкових номерів працівників, які будуть обстежуватися, здійснюється за інтервалом відбору, розрахованим за формулою:

$$IV = OK/KB,$$

де ОК – облікова кількість працівників на 31 жовтня звітного року;
 KB – кількість працівників в обстеженні.

5. Дизайн вибірки ДСС розроблено для забезпечення надійного оцінювання показників, визначених у розділі 1 цих Методологічних положень, по Україні в цілому та за такими угрупованнями:

- Україна за видами економічної діяльності (секція за КВЕД);
- регіон у цілому;
- регіон за видами економічної діяльності (секція за КВЕД);
- Україна за групами професій.

VI. Методи обробки та аналізу даних державного статистичного спостереження

1. Обробка даних ДСС складається із опрацювання даних, що надійшли від респондентів, з використанням стандартних процедур: контролю повноти введення даних, узгодження, за потреби зв'язок з респондентами та мікроредагування, кодування, агрегація даних, розрахунок та оцінка показників.

2. На першому етапі здійснюється аналіз сумнівних первинних даних. У разі виявлення неузгодженостей може здійснюватися зв'язок з респондентами та відповідне редагування наданої респондентом інформації або з'ясування причин невідповідей.

3. На другому етапі реалізуються процедури логічного та статистичного контролю об'єднаного масиву даних, урахування причин невідповідей.

4. Наступним етапом є розрахунок оцінок показників ДСС. Реалізація цього етапу передбачає розрахунок системи статистичних ваг обстежених місцевих одиниць і працівників місцевих одиниць і власне розрахунок показників, визначених у розділі 1 цих Методологічних положень, на основі стандартних оціночних функцій, первинних даних обстеження та зазначених систем статистичних ваг.

5. Ураховуючи особливості дизайну вибірки ДСС – обстеження місцевих одиниць для оцінювання показників за видами економічної діяльності та регіонами й обстеження працівників місцевих одиниць для оцінювання показників за соціально-демографічними ознаками працівників, формуються дві відповідні системи статистичних ваг.

Багатоступенева процедура розрахунку зазначених систем статистичних ваг включає:

розрахунок базових ваг місцевих одиниць як величин, обернених до ймовірностей включення їх до вибірки;

коригування базових ваг місцевих одиниць із метою врахування фактичних рівнів їх участі в ДСС;

розрахунок кінцевих ваг місцевих одиниць шляхом коригування ваг попереднього етапу з метою задоволення встановлених обмежень;

розрахунок базових ваг працівників місцевих одиниць як величин, обернених до ймовірностей включення їх до вибірки в межах обстежених одиниць;

коригування базових ваг працівників місцевих одиниць із метою врахування рівнів їх участі в ДСС;

розрахунок кінцевих ваг працівників місцевих одиниць як добутку кінцевих ваг місцевих одиниць і скоригованих ваг працівників місцевих одиниць;

перевірку якості систем статистичних ваг.

6. Розрахунок базових та кінцевих ваг місцевих одиниць і працівників місцевих одиниць, а також перевірка якості системи статистичних ваг здійснюються відповідно до процедур, викладених у Методиці оцінювання показників за результатами поточних обстежень підприємств із питань статистики праці [12].

7. Розрахунок показників ДСС здійснюється за видами угруповань, наведеними у пункті 2 розділу II цих Методологічних положень, на основі прямих оціночних функцій із використанням відповідних систем ваг:

для абсолютних (сумарних) значень показників по місцевих одиницях:

$$\hat{Y}^{(30)} = \sum_{l=1}^L w_{kl}^{(30)} \cdot y_l^{(30)},$$

де $y_l^{(30)}$ – значення певної ознаки Y по l -й місцевій одиниці; L – обсяг сукупності обстежених місцевих одиниць;

для абсолютних (сумарних) значень показників по працівниках місцевої одиниці:

$$\hat{Z}^{(\Phi O)} = \sum_{l=1}^L \sum_{q=1}^{Q_l} w_{Kl,q}^{(\Phi O)} \cdot z_{l,q}^{(\Phi O)},$$

де $z_{l,q}^{(\Phi O)}$ – значення певної ознаки Z для q -го працівника по l -й місцевій одиниці; Q_l – обсяг сукупності працівників по l -й місцевій одиниці;

для відносних значень показників по місцевих одиницях:

$$\hat{P}^{(3O)} = \frac{\sum_{l=1}^L w_{Kl}^{(3O)} \cdot y_{1l}^{(3O)}}{\sum_{l=1}^L w_{Kl}^{(3O)} \cdot y_{2l}^{(3O)}},$$

де $y_{1l}^{(3O)}$, $y_{2l}^{(3O)}$ – значення певних ознак Y_1 , Y_2 по l -й місцевій одиниці;

для відносних значень показників по працівниках місцевої одиниці:

$$\hat{P}^{(\Phi O)} = \frac{\sum_{l=1}^L \sum_{q=1}^{Q_l} w_{Kl,q}^{(\Phi O)} \cdot z_{1l,q}^{(\Phi O)}}{\sum_{l=1}^L \sum_{q=1}^{Q_l} w_{Kl,q}^{(\Phi O)} \cdot z_{2l,q}^{(\Phi O)}},$$

де $z_{1l,q}^{(\Phi O)}$, $z_{2l,q}^{(\Phi O)}$ – значення ознак Z_1 , Z_2 для q -го працівника по l -й місцевій одиниці.

8. На наступному етапі здійснюється розрахунок характеристик надійності показників ДСС: дисперсія вибірових оцінок, стандартна похибка (корінь квадратний від дисперсії вибірових оцінок), коефіцієнт варіації (відносна стандартна похибка) та гранична похибка. Порядок розрахунку цих характеристик викладено у Методиці розрахунку характеристик надійності оцінювання показників поточних обстежень підприємств із питань статистики праці [13].

VII. Методи уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних державного статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється відповідно до вимог статей 14, 16, 21, 22 Закону України "Про державну статистику" [1], статей 18, 21 Закону України "Про інформацію" [4], статей 6 і 7 Закону України "Про доступ до публічної

інформації" [2], статей 5, 6, 7, 24 Закону України "Про захист персональних даних" [3] з урахуванням основних принципів і методів, визначених Методологічними положеннями щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики [16], міжнародними вимогами до правил конфіденційності статистичної інформації відповідно до статей 20–26 Регламенту Європейського Парламенту та Ради від 11.03.2009 № 223/2009 "Про європейську статистику" [26].

Для забезпечення встановлених законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності наданої ними статистичної інформації використання цієї інформації відбувається виключно у статистичних цілях.

2. У ході проведення ДСС реалізуються такі заходи щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації:

надання статистичної інформації, отриманої за результатами ДСС, користувачам у зведеному знеособленому вигляді;

нерозповсюдження статистичної інформації, яка була отримана в ході проведення ДСС, якщо є загроза розкриття первинних даних.

3. Контроль ризику розкриття статистичної інформації здійснюється для кожного з показників, що перелічені в розділі II цих Методологічних положень, за правилом порогового значення статистичного показника, згідно з яким значення є вразливим, якщо воно розраховано на базі занадто малої кількості статистичних одиниць (три та менше), та правилом домінанти, згідно з яким значення є вразливим, якщо воно розраховано з перевагою однієї (80 і більше відсотків визначеного розміру/обсягу показника) або двох одиниць (90 і більше відсотків визначеного обсягу показника).

Для уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних застосовуються методи блокування вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників, та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження

1. Відповідно до Закону України "Про державну статистику" статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється у зведеному знеособленому вигляді.

2. З метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами ДСС оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua).

Результати ДСС оприлюднюються у вигляді статистичного збірника один раз на чотири роки не пізніше грудня після звітного року. Терміни

оприлюднення, показники та їх розрізи (деталізація), які поширюються за результатами ДСС, визначаються планом державних статистичних спостережень на відповідний рік.

3. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає:
за запитам користувачів статистичної інформації у порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;
за угодами про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;
міжнародним організаціям (МОП) у рамках виконання міжнародних зобов'язань України, а також статистичним службам інших країн за їхніми запитам.

ІХ. Перегляд даних державного статистичного спостереження

1. Для цього ДСС передбачений спеціальний перегляд даних, зокрема у разі зміни його методології та/або класифікації, яка використовується для формування показників ДСС у розрізах, визначених у пункті 2 розділу II цих Методологічних положень, у терміни, передбачені планом ДСС на відповідний рік.

Перегляду підлягають дані за всіма показниками ДСС із застосуванням макрометоду, заснованого на перерахунку зведених, агрегованих даних з використанням тенденцій, що склалися.

Перегляд даних ДСС здійснюється за максимально можливий період проведення ДСС.

2. Про перегляд даних ДСС користувачам статистичної інформації повідомляють не пізніше як за півроку шляхом оприлюднення на офіційному вебсайті Держстату відповідного оголошення.

3. Переглянуті дані оприлюднюються разом із черговим оприлюдненням відповідної статистичної інформації за підсумками ДСС, згідно із календарем оприлюднення інформації та з відповідними поясненнями.

Директор департаменту
соціальної статистики

Інеса СЕНИК

Додаток
до Методологічних положень
(пункт 2 розділу I)

Охоплення державним статистичним спостереженням "Рівень заробітної плати працівників за статтю, віком, освітою та професійними групами" показників, передбачених Регламентом Комісії ЄС № 1738/2005

№ п/п	Інформація із додатка I до Регламенту	Результати проведення ДСС або інформація з інших джерел
	1. Інформація, що стосується місцевої одиниці, з якою пов'язані працівники з вибірки	
1	1.1 Географічне розташування місцевої одиниці (NUTS)	СРП
2	1.2. Розмір підприємства, до якого належить місцева одиниця	СРП
3	1.3. Основний вид економічної діяльності місцевої одиниці (NACE)	СРП
4	1.4. Форма економічного та фінансового контролю	СРП
5	1.5. Наявність колективних платіжних угод	Чи діє на підприємстві колективний договір?
6	1.6. Загальна кількість найманих працівників у місцевій одиниці у звітному місяці (на вибір)	Середньооблікова кількість штатних працівників (за жовтень або за рік)
7	1.7. Приналежність місцевої одиниці до групи підприємств відповідно до Регламенту ЄЕС № 696/93 (на вибір)	—
	2. Інформація по кожному працівнику з вибірки	
8	2.1. Стать	Стать
9	2.2. Вік	Вік, повних років
10	2.3. Професія відповідно до Міжнародної стандартної класифікації професій (ISCO)	Професія, посада
11	2.4. Керівна або наглядова посада (на вибір)	—
12	2.5. Найвищий закінчений рівень освіти та підготовки відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти (ISCED)	Освіта
13	2.6. Тривалість роботи на підприємстві	Стаж роботи на підприємстві

№ п/п	Інформація із додатка I до Регламенту	Результати проведення ДСС або інформація з інших джерел
14	2.7. Повна або часткова зайнятість	Умови робочого часу
15	2.7.1. Частка від норми тривалості робочого часу (для працівників з частковою зайнятістю)	Може бути визначена шляхом ділення норми тривалості робочого часу на тиждень працівника на середню по підприємству
16	2.8. Тип контракту особистого найму	Тип трудового договору (контракту)
17	2.9. Громадянство (на вибір)	Громадянство
	3. Інформація щодо оплачених годин і днів, у які працівник не працював, по кожному працівнику з вибірки	
18	3.1. Кількість тижнів, до яких має відношення валовий річний заробіток	Оплачений час за рік
19	3.2. Кількість оплачених годин у звітному місяці	Оплачений час за місяць
20	3.2.1. Кількість оплачених надурочних годин у звітному місяці	Відпрацьований надурочно час за місяць
21	3.3. Річна кількість днів відсутності з причин відпустки (дні відпустки через хворобу не включаються)	Кількість невідпрацьованого робочого часу з причин щорічних відпусток за рік
22	3.4. Річна кількість оплачених днів відсутності з інших причин	Різниця між кількістю невідпрацьованого робочого часу та кількістю невідпрацьованого робочого часу з причин щорічних відпусток (за рік)
	4. Інформація щодо заробітків по кожному працівнику з вибірки	
23	4.1. Загальний валовий заробіток у звітному році	Розмір нарахованої заробітної плати, усього за рік
24	4.1.1. Річні премії та винагороди, що були виплачені не у кожний з періодів платежу (на вибір)	Премії та винагороди, що носять систематичний характер за рік
25	4.1.2. Річна оцінка оплати праці в натуральній формі (на вибір)	—
26	4.2. Загальний валовий заробіток у звітному місяці	Розмір нарахованої заробітної плати, усього за місяць
27	4.2.1. Заробіток, пов'язаний із роботою в надурочний час	Оплата роботи в надурочний час, у святкові та неробочі дні за місяць

Продовження додатка

№ п/п	Інформація із додатка І до Регламенту	Результати проведення ДСС або інформація з інших джерел
28	4.2.2. Спеціальні виплати для позмінної роботи	Надбавки та доплати за роботу в багатозмінному та безперервному режимі виробництва, у нічний час за місяць
29	4.2.3. Обов'язкові соціальні внески та податки, що сплачуються роботодавцем від імені працівника (на вибір)	—
30	4.2.3.1. Обов'язкові внески соціального забезпечення (на вибір)	—
31	4.2.3.2. Податки (на вибір)	—
32	4.3. Середній валовий заробіток за годину у звітному місяці	Середня заробітна плата за годину у звітному місяці
	5. Вагові коефіцієнти	
33	5.1. Ваговий коефіцієнт для місцевої одиниці	Вага місцевої одиниці у вибірці
34	5.2. Ваговий коефіцієнт для працівників	Вага працівника у вибірці

Директор департаменту
соціальної статистики

Інеса СЕНИК

Список використаних джерел

1. Закон України "Про державну статистику" від 17.09.1992 № 2614-ХІІ (зі змінами та доповненнями)
(URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>).
2. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13.01.2011 № 2939-VI (зі змінами та доповненнями)
(URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>).
3. Закон України "Про захист персональних даних" від 01.06.2010 № 2297-VI (зі змінами) (URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>).
4. Закон України "Про інформацію" від 02.10.1992 № 2657-ХІІ (зі змінами та доповненнями) (URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>).
5. Закон України "Про колективні договори і угоди" від 01.07.1993 № 3356-ХІІ (зі змінами) (URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>).
6. Закон України "Про оплату праці" від 24.03.1995 № 108/95-ВР
(URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>).
7. Вибіркове спостереження: Термінологічний словник / [уклад. О. І. Черняк, Є. М. Жуйкова, О. В. Гончар та ін.]; під наук. кер. О. О. Васечко – К. : НТК статистичних досліджень, 2004. – 140 с.
8. Глосарій до плану статистичного спостереження, затверджений наказом Держкомстату від 29.12.2009 № 498
(URL: http://ukrstat.gov.ua/metod_polog/glos.htm).
9. Державний класифікатор України ДК 009:2010 "Класифікація видів економічної діяльності", затверджений наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457 (зі змінами).
(URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0457609-10#Text>).
10. Державний класифікатор України "Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України", затверджений наказом Держстандарту України від 31.10.1997 № 659 (зі змінами)
(URL: http://ukrstat.gov.ua/klasf/st_kls/op_koatuu_2016.htm).
11. Єріна А. М. Організація вибіркового обстеження: [навч. посіб.] / Єріна А. М. – К. : КНЕУ, 2004. – 127 с.

12. Методика оцінювання показників за результатами поточних обстежень підприємств із питань статистики праці, затверджена наказом Держкомстату від 16.03.2011 № 64
(URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2011/64/metod.htm).

13. Методика розрахунку характеристик надійності оцінювання показників поточних обстежень підприємств із питань статистики праці, затверджена наказом Держкомстату від 20.12.2011 № 356
(URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2011/356/356.htm).

14. Методика формування вибірки для проведення поточних обстежень підприємств із питань статистики праці, затверджена наказом Держкомстату від 31.05.2010 № 202
(URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2010/202/metod.htm).

15. Методика формування вибіркової сукупності звітних одиниць у структурному обстеженні малих підприємств, затверджена наказом Держкомстату від 29.12.2010 № 536
(URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2010/536/metod.htm).

16. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затверджені наказом Держстату від 15.02.2017 № 41
(URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2017/41/41_2017.htm).

17. Міжнародна стандартна класифікація освіти, прийнята на 36-й сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО у листопаді 2011 року (URL: <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced>).

18. Національний класифікатор України ДК 003:2010 "Класифікатор професій", затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (зі змінами)
(URL: http://ukrstat.gov.ua/klasf/nac_kls/op_dk003_2016.htm).

19. Політика перегляду статистичної інформації органами державної статистики України, затверджена наказом Держстату від 22.08.2019 № 283
(URL: http://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2019/283/Politnka_pereg1.pdf).

20. Положення про Реєстр статистичних одиниць та формування основ вибірки сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств, затверджене наказом Держкомстату від 16.12.2009 № 481
(URL: <http://ukrstat.gov.ua/edrpoy/prso.htm>).

21. Порядок подання електронної звітності до органів державної статистики, затверджений наказом Держкомстату від 12.01.2011 № 3 (зі змінами)

(URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0408-11/print1443086508904788>).

22. Принципи діяльності органів державної статистики України, затверджені наказом Держстату від 17.08.2018 № 170

(URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2018/170/170_2018.htm).

23. Регламент Ради ЄС від 09.03.1999 № 530/1999 "Про структурну статистику заробітків та витрат на робочу силу" (URL:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A31999R0530>)

24. Регламент Комісії ЄС від 08.09.2000 № 1916/2000 "Про імплементацію Регламенту Ради ЄС № 530/1999 у частині визначення та передачі інформації про структуру заробітків" (URL:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32000R1916>).

25. Регламент Комісії ЄС від 21.10. 2005 № 1738/2005 "Про внесення змін до Регламенту Комісії ЄС № 1916/2000 щодо визначення та передачі інформації про структуру заробітків" (URL:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32005R1738>).

26. Регламент Європейського Парламенту та Ради від 11.03.2009 № 223/2009 "Про європейську статистику" (URL:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32009R0223>).

27. Статистичний класифікатор України "Класифікація інституційних секторів економіки України", затверджений наказом Держстату від 03.12.2014 № 378 (зі змінами)

(URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_ks/op_kise_2016.htm).

28. Интегрированная система статистики заработной платы: Методическое руководство/ Международная организация труда; Пер. с англ. – Москва Финстатинформ, 1994. – 344 с.

29. Современные международные рекомендации по статистике труда/ Международная организация труда: Пер. с англ. – Москва Финстатинформ, 1994. – 176 с.

30. Methodological documents handbook "How to make a quality report". – Eurostat, Luxembourg, 2003. – 111p.